

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

יומא דף כ.

מתי תורמין את הדשן¹, ומדוע?

ומדוע?	מתי תורמין את הדשן?	
דאין זמן מסוים לתרומת הדשן ³	בזמן קריאת הגבר או בסמוך לו ²	בכל יום
משום חולשת כהן גדול ⁴	מחצות	ביוה"כ
משום שרבים הקרבנות ברגל ⁵	מאשמורה הראשונה	ברגלים

מנין שחצות עושה עיכול⁶?

מנין שחצות עושה עיכול?	
הוא מדאורייתא מסתירת הפסוקים ⁷	לרב
מדכתיב "עַד הַבֶּקֶר" - לומר תן בוקר לבקרו של לילה ⁸	לר' יוחנן

¹ תרומת הדשן הוא לחתות במחתה מהדשן שעל המזבח ולהניחו במזרח לכבש. התוס' (בד"ה אהיכא) פירשו, שבהו"א סברה הגמי' שאת תרומת הדשן אפשר לעשותה רק סמוך לבוקר מגזה"כ, וכאן מיירי במה שמרים גחלים ונותנם על התפוח.

² בין לפניו ובין לאחריו, וזמן קריאת הגבר הוא מעט לפני עלות השחר, (כן הוא לשיטת רש"י ולתוס', ולרמב"ם שיטה אחרת).

³ כמו שמוכח מדברי ר' יוחנן להלן, ולכן קבעו חכמים בכל יום את הזמן המתאים לו.

⁴ דכיון שכל עבודות היום מוטלות עליו, רוצים אנו שינוח בין עבודה לעבודה, לכך מקדימים את עבודת תרומת הדשן כדי שינוח אחריה. אכן לקמן (בעמוד ב' בד"ה משום) הביאו תוס' בשם ריב"א דלא גרסינן כה"ג, אלא חולשא של הכהן התורם.

⁵ פי', כיון שקרבים כל כך הרבה קרבנות ברגל הרי שיש הרבה דשן על המזבח, ומיד אחר תרומת הדשן צריך לאסוף את כל הדשן ולהשים אותו בתפוח שבאמצע המזבח, וכן צריך לסדר את עצי המערכה, וכדי שיספיקו לעשות עבודות אלו קודם תחילת היום ושיוכלו להקריב את התמיד מיד בתחילת היום, - ומשום שהעזרה מלאה כבר בישראל שרוצים להקריב את קרבנותיהם, לכן הקדימו את עבודת תרומת הדשן כבר באשמורה הראשונה.

⁶ פי', ולכך הדין הוא, שאברים שפקעו מעל המזבח אחר חצות אין צריך להחזירם ואין מועלים בהם, כי כבר נעשית מצותן ברגע שעבר עליהם חצות.

⁷ נאמרו בזה שני פסוקים שלכאורה הסותרים זה את זה, כתוב אחד אומר גבי הקטרה (ויקרא ו:ב) "הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו" - והיינו שכל הלילה ראוי להקטרה. ופסוק שני גבי הרמה אומר (שם:ג) "והרים את הדשן אשר תאכל האש את העלה על המזבח" - והיינו על מה שאמר כל הלילה בפסוק הקודם אומר הפסוק הזה שיעשה הרמה. אלא על כרחך שיש לך לחלק את הלילה. אלא שהקשה רב כהנא על רב, דאם מה"ת זמן תרומת הדשן דוקא בחצות, איך תורמים בכל יום בזמן קריאת הגבר וברגלים באשמורה הראשונה.

⁸ פי', דתיבות "עד הבקר" לכאורה מיותרות דהרי כבר כתוב כל הלילה, אלא שבאו לציין על זמן קודם מכל הלילה.